

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет/інститут
Навчально науковий інститут мистецтв**

**Кафедра методики музичного
виховання та диригування**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КУРСОВА РОБОТА
З ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Спеціалізація 014.13 Середня освіта (Музичне Мистецтво)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “4” вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін
Викладач	Колубаєв Олег Леонідович кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	+380505759000
E-mail викладача	oleg.kolubayev@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіка індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін – це самостійна науково-дослідницька праця, що має на меті забезпечити студента знаннями з основних розділів педагогіки, музичної педагогіки, вікової психології відповідно до освітньо-професійної програми підготовки за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Курсова робота - це підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Курсова робота спрямована на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і аналіз наукової літератури.

Курсову роботу з психолого-педагогічних дисциплін виконують державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису у м'якій палітурці. Захист здійснюється на підставі оцінки

рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і Освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації створюється комісія кафедри.

Зміст написання курсової роботи полягає в ознайомленні майбутніх фахівців із науково-теоретичними основами музичної педагогіки та музичного виховання, їх науковим апаратом; практичного застосування системи знань, удосконалення вмінь, набутих у курсах «Педагогіка», «Музична педагогіка» та «Вікова психологія»; прищепленні навичок самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній, а також самостійне опанування різноманітною тематикою з фаху, навчально-педагогічним репертуаром із фахових дисциплін; формуванню ціннісних орієнтацій у сфері музичного виховання; вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати літературу про педагогічний досвід учителів музичного мистецтва чи їхню практичну професійну діяльність та спрямованість.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Курсову роботу виконують на основі поглибленого вивчення спеціальної літератури (вітчизняної та зарубіжної), прогресивного досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень визначеного об'єкта з метою вирішення встановлених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності. Курсова робота повинна містити результати теоретичних і прикладних досліджень, носити творчий характер.

Метою підготовки курсової роботи є формування вмінь та навичок студента самостійно виконати наукове дослідження з обраної проблеми, продемонструвати набуті під час навчання професійні компетенції. Робота має засвідчити рівень фахової підготовки її автора до професійної діяльності, а саме: вміння узагальнювати та аналізувати наукові джерела і фактичні дані; ступінь оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з фахових дисциплін, уміння творчо використовувати інноваційні методики дослідження, напрацьовані у галузі мистецької освіти, вікової психології та педагогіки.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність до критичного мислення.

ЗК 5. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність проявляти ініціативу та генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку учнів, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в базових закладах освіти.

ФК 7. Здатність стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі; здатність самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності.

ФК 9. Володіння основними психолого-педагогічними комунікативними аспектами, що сприяють продуктивній творчій діяльності дитячого колективу.

ФК 10. Здатність будувати індивідуальну освітню траєкторію в системі безперервної педагогічної освіти; застосовувати сучасні технології психолого-педагогічного діагностування в галузі педагогіки мистецтва та сучасні інформаційні технології в галузі.

ФК 14. Здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі; демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів.

ФК 16. Здатність організовувати освітній процес на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в спеціалізованих закладах мистецької освіти.

Результати навчання:

РН 15. Знання основних положень щодо написання наукової роботи; характеристики принципів наукового дослідження; основних засад експерименту, науковою спостереження, анкетування, опитування, тестування тощо; літературних та графічних вимог щодо написання наукової роботи; вміння кваліфіковано пояснити роль і завдання у проведенні наукової роботи, використовуючи знання з гуманітарних дисциплін.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
	Загальна кількість годин
	90

Методи навчання:

словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний, навчально-пізнавальний, проблемно-пошуковий, практичний, пояснення, стимулювання і мотивації, практичні вправи, робота з літературою.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) Спеціалізація: 014.13 Середня освіта (Музичне Мистецтво)	II	нормативний

Структура та правила оформлення курсової роботи

Загальну характеристику курсової роботи подають у такій послідовності.
Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу нормативно-правової бази, порівняння з відомим вирішенням проблеми, визначення суперечностей, які необхідно розв'язати, обґрунтовують актуальність і доцільність роботи.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відобразити тематику дослідження. Структура курсової роботи, логіка,

системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків залежать від поставлених завдань. Варто дотримуватись логічної послідовності при формулюванні завдань.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію й обрано для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої у роботі мети.

Оформлення курсової роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт. Текст роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм), шрифт текстового редактора – Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 15 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою.

Обсяг і форма написання курсової роботи має містити, як правило, 25–30 сторінок основного тексту роботи, кількість використаних джерел – не менше 25.

Курсову роботу умовно поділяють на: 1 – вступну частину, 2 – основну частину, 3 – список використаних джерел, 4 – додатки.

Вступна частина повинна мати такі структурні елементи: титульний лист, зміст, перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.

Основна частина містить такі структурні одиниці: вступ, текст курсової роботи, висновки, рекомендації, перелік посилань.

Додатки розміщують після основної частини курсової роботи.

Структурні елементи «титульний лист», «зміст», «вступ», «основний текст», «висновки», «перелік посилань» є обов'язковими. Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки. Заголовки структурних елементів роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ) друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки), шрифт напівжирний. Нумерація сторінок має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з другої сторінки тексту. Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований

текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки, а саме: [32, с. 85]. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела в списку використаних джерел, друга – номеру сторінки. Наприкінці курсової роботи наводиться список використаних джерел.

Процес написання роботи

Етап	Формат	Термін виконання
Підготовчий етап. Визначення напрямку дослідження курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	2 тиждень
Вибір, затвердження теми курсової роботи, отримання завдання на її виконання на кафедрі. Складання плану курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	4 тиждень
Пошук та опрацювання першоджерел і наукової літератури з теми роботи. Написання курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	10 тиждень
Завершення написання курсової роботи. Перевірка.	Самостійна робота.	12 тиждень
Підготовка до захисту курсової роботи. Захист. Оцінювання.	Самостійна робота.	14 тиждень

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>При визначенні підсумкової оцінки курсової роботи комісія враховує змістовні аспекти роботи та якість захисту роботи. При оцінюванні курсової роботи беруть до уваги:</p> <ul style="list-style-type: none">• вміння автора стисло, чітко й послідовно викласти сутність та результати дослідження;• обґрунтованість мети роботи, логічність поставлених завдань і шляхи їх вирішення;• відповідність розробки, аналізу, рішення проблеми кваліфікаційному рівню бакалавра;• змістовність і цілісність структури курсової роботи;• оригінальність, правильна визначеність об'єкта і предмети дослідження;• використання сучасних методів обробки й аналізу інформації;• наявність всіх необхідних структурних елементів у роботі та їх логічна послідовність;• відповідність курсової роботи встановленим вимогам;• загальне оформлення курсової роботи. <p>Загальні критерії оцінювання:</p> <p>«відмінно» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>«добре» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;</p> <p>«задовільно» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить</p>
--	--

послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки; **«незадовільно»** – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Оцінювання результатів захисту випускних курсових робіт здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань. При визначенні оцінки роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів. Оцінки захисту курсової роботи виставляє кожен член комісії. Рішення комісії про оцінку знань, виявлених при захисті курсових робіт, приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним. Якщо захист курсової роботи не відповідає вимогам рівня атестації, комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання комісії йому виставляється оцінка **«незадовільно»** (менше 50 балів). У випадку, якщо студент не з'явився на засідання комісії із захисту курсової роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. У випадках, коли захист курсової роботи визнається незадовільним, комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році

Результати захисту курсових робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»); національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); системи

	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (100-бальна шкала).
Теми курсових робіт	<p>Орієнтовний перелік тем курсових робіт.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність музичної педагогіки та її основні категорії. 2. Дитина як суб'єкт теорії та методики музичного виховання. 3. Методологічні основи та методи дослідження в галузі музичної педагогіки. 4. Актуальні проблеми та тенденції розвитку сучасної музичної педагогіки. 5. Здобутки європейської музичної педагогіки від античності до кінця XIX ст. 6. Система музично-ритмічного виховання Е. Жака-Далькроза. 7. Система музичного виховання К. Орфа. 8. Система музичного виховання З. Кодая. 9. Метод «Столбца» Б. Трічкова. 10. Вальдорфська педагогіка. 11. Історичні етапи становлення та розвитку музичної освіти в Україні. 12. Особливості музичної освіти та виховання у братських школах. 13. Музичне виховання в просвітницькій діяльності Г. Сковороди. 14. Новаторська музично-педагогічна діяльність українських композиторів: М. Лисенка, М. Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового та ін. 15. Зміст музичного навчання та його складові. 16. Інтеграція знань та міжпредметні зв'язки у процесі навчання музики. 17. Дидактичні принципи цілісного музично-педагогічного процесу. 18. Форми організації музично-педагогічного процесу. 19. Урок музики як основна форма організації музичної освіти учнів. 20. Особливості, типи та структура уроку музики. 21. Методичні основи планування уроку музики.

22. Організація та види діяльності учнів на уроці музики.
23. Вікова характеристика учнів з огляду їхньої готовності до музичного навчання і виховання.
24. Форми організації позакласних музичних занять.
25. Методичні основи планування уроку музики.
26. Естетичне сприйняття музики в процесі духовного розвитку школярів.
27. Музика як педагогічний засіб формування гуманістичних переконань підлітків.
28. Сприймання музики як психолого-педагогічна проблема.
29. Ціннісні орієнтації в музичній освіті.
30. Соціокультурний розвиток дітей у процесі музичного виховання.
31. Основні форми художнього вчинку в інтерпретаційному процесі: естетичний аналіз, виконавська імпровізація та концертне виконавство.
32. Технології розвивального музичного навчання та виховання.
33. Пріоритетні професійні якості вчителя музики.
34. Сфери та види професійної діяльності вчителя музики.
35. Компетентнісний підхід у загальній мистецькій освіті.
36. Мистецька компетентність як освітній результат підготовки майбутнього вчителя музики.
37. Музично-педагогічний процес і проблеми глобалізації освітнього простору.
38. Принципи ціннісної взаємодії музики, викладача й учня в досягненні вищих духовних цінностей.
39. Педагогічна синергетика у створенні нових моделей мистецької освіти.
40. Духовний потенціал особистості як пріоритетний вектор розвитку музично-педагогічного процесу XXI ст.
41. Психологічні проблеми сприйняття і інтерпретації музичних творів.

42. Психологічні особливості розвитку музичного сприйняття.
43. Психологічні особливості музичної діяльності диригента.
44. Психологічні особливості музичної діяльності педагога.
45. Методи використання музики в навчальному процесі.
46. Компонування музики як чинник розвитку креативності дитини.
47. Психологічні основи музичної обдарованості.
48. Слух музиканта, його різновиди і способи розвитку.
49. Час і простір у музикотерапії.
50. Дихальні вправи на музичних заняттях.
51. Музична інтерпретація: проблеми психології, етики і естетики.
52. Сприйняття музики і темперамент слухача.
53. Музика і управління психікою людини.
54. Психологічні особливості розвитку музично-творчих здібностей.
55. Музика і мозок. Особливості мислення музикантів.
56. Психологія слуху і голосу.
57. Музика і мовлення.
58. Богослужбовий спів як засіб музичної терапії.
59. Музична пам'ять і її розвиток.
60. Музична уява та її розвиток.
61. Досвід використання музики в психологічній корекції поведінки дітей.
62. Методи музичної терапії.
63. Філософія музики і творчість виконавця
64. Музика і релігія.
65. Музика в дородовому вихованні дітей.
66. Значення музики в естетичному вихованні дітей грудного віку.
67. Значення музики в естетичному вихованні дітей дошкільного віку.
68. Значення музики в естетичному вихованні дітей шкільного віку.

	<p>69. Комунікативна природа музичних здібностей.</p> <p>70. Диригент-хормейстер: психологія професійного і особистісного становлення.</p> <p>71. Психотерапевтичний вплив музики Й. Баха.</p> <p>72. Психотерапевтичний вплив музики Ф. Шопена.</p> <p>73. Психотерапевтичний вплив музики Л. Бетховена.</p> <p>74. Психотерапевтичний вплив музики В. Моцарта.</p> <p>75. Психотерапевтичний вплив музики Д. Верді.</p> <p>76. Почуття музичного ритму, етапи його формування і способи розвитку.</p> <p>77. Вольові якості особистості та їх виховання в процесі музичної діяльності.</p> <p>78. Типологічний підхід у процесі музичного навчання.</p> <p>79. Методи педагогічного спілкування на уроці музики.</p> <p>80. Методи діагностики музичних здібностей</p>
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

	<p>Курсова робота студента повинна бути виконана із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. У процесі написання курсової роботи студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> • з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні курсової роботи; • коректно застосовувати інформацію з інших джерел, здійснюючи належне цитування; • не допускати проявів академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо. <p>Робота, у якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на доопрацювання.</p> <p>Види академічної відповідальності (зокрема, додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої</p>
--	--

відповідальності (п. 3. 3. Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

Академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Для уникнення академічного плагіату при написанні курсової роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі дані.

Якщо у роботі використано запозичений матеріал без посилання на автора та джерело, то робота за рішенням кафедри не допускається до захисту.

Повторний захист курсової роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо студент не з'явився на засідання комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту під час роботи комісії. Унікальність роботи має перевищувати 75%.

8. Рекомендована література

Базова

1. Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах: Вип. 3 / ред-упор. та відпов. за випуск А. Сташевський. Луганськ : Політграф ресурс, 2007. 108 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
3. Горбенко О., Стратан Т. Мистецтво вчителя музики: теорія і практика. Кіровоград: КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. 144 с.
4. Гуманістична психологія: Антологія / навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ: Пульсари, 2001. Т. 1: Гуманістичні підходи в західній психології ХХ століття. 252 с.
5. Гусар Д. Видинівський феномен Василя Куфлюка. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 148 с.
6. Ділецький М. Граматика музикальня / фотокопія рукопису 1723 р. Київ : Муз. Україна, 1970.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред Василь Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

8. Зязюн І., Сагач Г. Краса педагогічної дії: навч. посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх і вищ. навч. заклад. Київ: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. 214 с.
9. Музична педагогіка та виконавство : зб. ст. / упор. Петро Серотюк; заг. ред. Анатолій Семешко. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2008. 64 с.
10. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / ред. Іван Зязюн. Київ : Вид-во “Віпол”, 2000. 635 с.
11. Олексюк О. Формування духовного потенціалу студентської молоді. Київ : КДІКК. 1996. – 253 с.
12. Олексюк О. Творча самореалізація майбутнього фахівця-музиканта в інтерпретаційному процесі // *Наукові записки Тернопільського ДПУ імені Володимира Гнатюка* / Серія: Педагогіка. 1999. №3. С. 116–120.
13. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2013. 248 с.
14. Олексюк О, Ткач М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. Київ : Знання України, 2009. 123с.
15. Олексюк О., Ткач М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посіб. Київ : Знання України, 2004. 264 с.
16. Падалка Г. Музична педагогіка: курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / ред. В. Бутенко. Херсон : ХДПІ, 1995. 104 с.
17. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2010. 274 с.
18. Павлій Г. Духовний тезаурус музиканта [Текст]. Львів : Каменярь, 2015. 291 с.
19. Педагогіка музичного мистецтва та хореографії у контексті інтернаціоналізації професійної освіти: матер. Міжнарод. наук.-практич. конф. (м. Медітополь, 3-5 листоп. 2016 р.) відпов. ред. Наталія Сегеда. Мелітополь : Вид-во Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2016. 216 с.
20. Педагогічна майстерність : підручник / І. Зязюн, Л. Крамущенко, І. Кривонос та ін.; за ред. І. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
21. Ростовський О. Методика викладання музики в основній школі : навч. посіб. / Олександр Ростовський. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2001. 272 с.
22. Ростовський О. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: навч. посіб. / О. Я. Ростовський. Ніжин : Вид-во НДПУ, 2003. 193 с.

23. Рудницька О. Педагогіка: загальна і мистецька : навч. посіб. Київ, 2002 270 с.
24. Рудницька О. Світоглядна функція мистецтва // *Мистецтво та освіта*. Київ, 2001. №3. С. 10–13.
25. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки / Управ. культ. Львівської облдержадміністрації, Методич. кабін. навч. заклад. мистец. та освіти. Пустомити : Пустомитівська районна друкарня, 1994. 40 с.
26. Сегеда Н. Модель професійного потенціалу педагога-музиканта, необхідного для самореалізації у педагогічній діяльності // *Збірка наукових праць* / Мелітопольський державний педагогічний університет. Мелітополь, 2001. Випуск 1. С.35–36.
27. Сегеда Н. Сутність характеристики професійного зростання вчителя // *Теоретичні питання освіти та виховання: зб. наук. пр.* / заг. ред. академіка АПН України М. Євтуха, укладач – О. Михайличенко. Київ : КДЛУ, 2000. Вип.13. С.58-60.
28. Скульський Р. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної творчості : монографія. Київ : Вища шк., 1992. 135 с.
29. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти : підручник. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2014. 528 с.
30. Чернявська М. Н. Аксиологічний аспект теорії інтерпретації та проблеми музичної педагогіки: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. К. : КГК, 1996. 20с.
31. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування : монографія. К. : ДАКККіМ, 2009. 338 с.
32. [Юцевич Ю. Є.](#) Музика : словник-довідник. Тернопіль : [Навчальна книга – Богдан](#), 2003. 352 с.
33. Яковенко Л. П. Художнє мислення в контексті музичної діяльності. *Наукові записки Рівненського державного педагогічного інституту*. Рівне, 1999. Вип. 6. С. 67-70.

Допоміжна

1. Адорно Т. В. Теорія естетики: монографія. Київ : Основи, 2002. 518 с.
2. Батюк Н. О. Формування художньо-образного мислення молодших школярів на уроках музики: автореф. дис. канд. пед. наук: 13. 00. 02 / НПУ ім. М. П. Драгоманова. К., 2003. 19 с.
3. Безбородова Л. Про необхідність розвитку творчого мислення старшокласників під час сприймання музики. *Музика в школі*. К. : 1976. Вип. 3. С. 103-111.

4. Бекетова Ю.В. Музично-естетичне виховання молодших школярів у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського. *Педагогіка та психологія*: зб. наук. праць / За заг. ред. акад. І.Ф. Прокопенка, чл. кор. В.І. Лозової. Харків : ХДПУ, 1999. С. 39-43.
5. Булатова Л. Розвиток пізнавальної активності учнів на уроках музики. *Мистецтво та освіта*. 2004. № 4. С. 9-12.
6. Бурська О. П. Методичні основи розвитку музично-виконавського мислення студентів у процесі фортепіанної підготовки: дис. канд. пед. наук : 13. 00. 02 / Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2004. 239 с.
7. Верещак О. Змістова характеристика структури музичного мислення: теоретичний аспект. *Рідна школа*. 2006. № 9. С. 56-57.
8. Грінчук І. Інноваційний підхід до організації слухання музики. *Мистецтво та освіта*. 2004. № 4. С. 13-17.
9. Драганчук В. М. Історія музикотерапії як підґрунтя нових психолого-педагогічних систем. *Проблеми педагогічних технологій*: зб. наук. праць. Луцьк, 2000. Вип. 3. С.10-17.
10. Драганчук В. Музична терапія : теорія та історія : навч. посіб. для студ. напряму «Музичне мистецтво». Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 225 с.
11. Єременко О. В. Теорія і методика розвитку музичного сприймання в учнів основної школи. Суми : СумДПУ ім.А.С.Макаренка, 2003. 144 с.
12. Єр'оміна О., Сердюк І. Формування естетичного сприйняття музики (з досвіду роботи). *Мистецтво та освіта*. 2000. № 5. С. 39-41.
13. Заброцький М. М. Психологія особистості: навч. посібник. Київ : Освіта України, 2009. 364 с.
14. Зінченко В. Соціоніка – інформаційна психологія спілкування. Відкритий урок: Розробки. Технології. Досвід. Київ, 2008. №11. С. 84–85.
15. Карась Г. Бакалаврська робота : методичні рекомендації до виконання та захисту для студентів напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2014. 33 с.
16. Кіндратюк Б. Духовне здоров'я школярів і музика дзвонів : етнопедагогічний аспект: науково-метод. посібник. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2005. 268 с.
17. Клименко В. В. Психологія творчості. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 480 с.

18. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року. URL: / <http://pnu.edu.ua/>
19. Крицький В. М. Формування умінь художньої інтерпретації у студентів музичних факультетів педагогічних закладів вищої освіти. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 1999. 20 с.
20. Левчук Л. Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика : навч. посібник. К. : Либідь, 2002. 255 с.
21. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного опису списків літератури відповідно до вимог ДСТУ 8302 : 2015 / авт.-упоряд. Дзумедзей Р.О., Стрихар І.Я., Мазур Н.Г. Івано-Франківськ, 2017. 7 с.
22. Мозгальова Н. Г. Формування музичного мислення майбутнього вчителя музики в процесі інструментальної підготовки: автореф. дис. канд. пед. наук: 13. 00. 02 / НПУ ім. М. П. Драгоманова. К., 2002. 18 с.
23. Москаленко В. До визначення поняття «Музичне мислення». Українське музикознавство. Музична україністика в контексті світової культури: науково-методич. зб. К. : НМАУ, 1998. Вип.28. С. 48-53.
24. Москалець В. Психологія особистості : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. К., 2013. 262 с.
25. Опарик Л.М. Архетипи музично-виконавського висловлювання як чинники стилетворення в процесах музичного спілкування. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць НАКККіМ. Вип. 19. Київ: Міленіум, 2011. С. 70–77.
26. Опарик Л.М. Методичні рекомендації до написання та захисту курсової роботи з музичної та загальної психології для студентів напряму підготовки 025 «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 25 с.
27. Опарик Л. Музичне спілкування як чинник формування стилю сприйняття. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Вип. 30–31. Ч. 2. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. С. 112–117.
28. Отчич С. В. Психологія любові та диференціація понять кохання та закоханості. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя (Психолого-педагогічні науки)*. 2014. № 2. С. 138-141.
29. Павелків Р. В. Загальна психологія. К. : Кондор, 2009. 576 с.
30. Піхтар О. А. Методична система формування музичного мислення студентів мистецьких вищих навчальних закладів: автореф. дис. канд. пед. наук: 13. 00. 02 / Київський національний університет культури і мистецтв. К., 2007. 19 с.
31. Полубоярина І. І. Проблема інтерпретації музичного твору в процесі професійної підготовки музично обдарованих студентів. *Освіта та*

розвиток обдарованої особистості. К., 2013. №1 (8). С. 70–73.

32. Розен В. А. Образне і логічне мислення в процесі сприйняття музики. Наукові записки Ніжинського державного педагогічного університету ім. М. В. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2002. № 1. С. 97-99.
33. Рудницька О.П. Музика і культура особистості: проблеми сучасної педагогічної освіти: навч. посіб. К. : ІЗМН, 1998. 248 с.
34. Сапожник О. Музично-естетичне виховання старшокласників у системі середніх загальноосвітніх шкіл різного типу. *Рідна школа*. 2001. № 4. С.12-15.
35. Туриніна О. Л. Психологія творчості: навч. посіб. К. : МАУП, 2007. 160 с.
36. Федорчук В. В. Психолого-педагогічна підготовка майбутнього вчителя до організації музично-пізнавальної діяльності учнів початкової школи: автореф. дис. канд. пед. наук: 13. 00. 02 / НПУ ім. М. П. Драгоманова К., 2002. 20 с.

Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти - <http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти - <http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
3. Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна. URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
4. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
5. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://pnu.edu.ua/>
6. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року. URL: <http://pnu.edu.ua/>
7. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. /Кер. авт. колективу Хлебнікова Л. М. - <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
8. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-7 класи. / Кер. авт. колективу Масол Л. М. - <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/music.pdf>

9. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи / Кер. авт. колективу Масол Л. М. -
<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України. 12.01.2017. №40. URL :
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки.
URL : [http:// www. meduniv. lviv. ua/ files/ info/ nats_ strategia. pdf](http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf)
12. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL :/ <http://pnu.edu.ua/>
13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: [http:// www. zakon. rada. gov. ua/ laws/ show/ 1556-18](http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18)
14. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145. URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Викладач

Олег Колубасєв, доцент